

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Ny Mesterlære

Få en elev,
der er klar til arbejdet

For mestre

Hvad er Ny Mesterlære?

Når du har en elev i Ny Mesterlære, er det dig, der lærer eleven op i din virksomhed, og dig, der har det uddannelsesmæssige ansvar for eleven.

Ny Mesterlære kombinerer den traditionelle mesterlære med nutidens vekseluddannelser, og eleven begynder sin uddannelse i din virksomhed med det samme fremfor i et grundforløb på en erhvervsskole. Ny Mesterlære er derfor den indgang til en erhvervsuddannelse, hvor eleven tilbringer mest tid ude hos dig på arbejdspladsen, og en god mulighed for dig, der gerne vil have så meget tid som muligt til at lære eleven op i din egen virksomhed.

Mesterlære er samtidig en god mulighed for de unge, der hellere vil i gang med praktisk arbejde end at sidde på en skolebænk. Eleven skal normalt stadig følge undervisning ved siden af praktikken hos dig, men i mindre omfang end hvis eleven tager den almindelige erhvervsuddannelse, eud. Forskellen på de to uddannelsesformer er størst i begyndelsen, for hovedforløbet er ens for eleverne, uanset om det er i Ny Mesterlære eller eud.

Sådan får du en elev i Ny Mesterlære

Hvis du ønsker at tage en elev i Ny Mesterlære, skal din virksomhed først være godkendt som praktiksted enten af det faglige udvalg for uddannelsen eller af erhvervsskolen. Du kan kontakte [din lokale erhvervsskole](#) for yderligere information.

Hvis du ikke har en elev på hånden, så kan du slå en elevplads op på [Praktikpladsen.dk](#) eller kontakte praktikcenteret på din lokale erhvervsskole.

Når din virksomhed er godkendt som praktiksted, kan du indgå en uddannelsesaftale med eleven. En uddannelsesaftale er en ansættelseskontrakt mellem virksomheden

og eleven, og kontrakten er samtidig elevens adgang til optag på erhvervsskolen. Sammen med erhvervsskolen og eleven laver du en personlig uddannelsesplan for, hvad eleven skal nå at lære inden optagelse på hovedforløbet på erhvervsskolen. Du skal være opmærksom på, at der kan være overgangskrav forbundet med overgangen til hovedforløbet. Kravene afhænger af, hvilken uddannelse eleven er på. Du kan se, hvilke krav din elev skal opfylde på [Uddannelsesguiden.dk](#) eller spørge din lokale erhvervsskole.

Ny Mesterlære efter det første år

Normalt gennemfører eleven en praktisk prøve efter det første år. Du udformer opgaven sammen med elevens kontaktlærer fra erhvervsskolen, og I beslutter i fællesskab, om opgaveløsningen er godkendt eller ej.

Efter den grundlæggende praktiske oplæring hos dig fortsætter eleven på hovedforløbet, og resten af uddannelsen veksler mellem undervisning på en erhvervsskole og praktisk oplæring i virksomheden.

Vigtigt at vide som mester

Som mester for en elev i Ny Mesterlære har du det juridiske, økonomiske og uddannelsesmæssige ansvar for eleven i hele aftaleperioden. Din elev ansættes i virksomheden som lønmodtager med elevløn, og I har en gensidig prøveperiode de første tre måneder af ansættelsen. Efter prøveperioden er aftalen principielt uopsigelig, så det er vigtigt, at du bruger de første tre måneder på at lære eleven godt at kende. I prøveperioden kan du såvel som eleven opsige aftalen uden begrundelse og uden varsel.

Mød en mester

Murermester Ivar Damgaard Nielsen har lærlinge i Ny Mesterlære

Ivar Damgaard Nielsen er murermester og ejer Murerfirmaet Ivar Damgaard Nielsen ApS i Nykøbing Falster. Han har selv stået i mesterlære som murer for 50 år siden.

Ivar har haft sit murerfirma i godt 40 år og har uddannet omkring 20 murersvende. Lige nu har firmaet otte ansatte, hvoraf to er lærlinge.

Her kan du læse, hvorfor Ivar tager lærlinge i Ny Mesterlære.

Hvorfor tager du lærlinge i Ny Mesterlære?

"Vores lærlinge er typisk 18-19 år eller noget ældre og har været ude at prøve noget andet. De ældre skal ikke ind på et grundforløb og være sammen med nogen, som er meget yngre end dem selv. Det er kun et tilbageskridt. De har brug for at komme ud og bruge deres hænder. Vi skal ikke glemme, at der er nogle, der har bedst af at bruge hænderne og kroppen for derefter at forstå vigtigheden ved at

lære teori, miljø, kvalitetsikring og så videre. I Ny Mesterlære kommer de ud og får set, hvad de skal bruge teori til i murerfaget, og hvad formålet er med at lære det på skolen. Når de er med ude og skal bruge tegninger og teori på virkelighedens byggeplads, giver det også mening at skulle lære det på skolen løbende de næste tre-fire år."

Hvilke råd har du til andre mestre?

"Jo hurtigere man som mester kan få dem ud i sit eget firma, jo hurtigere får man de bedste lærlinge. Hvis lærlingen har nogle problemer med det teoretiske, skal man få dem i gang med det teoretiske fra starten af, så de ved, at de også skal have den

teoretiske baggrund med. En svend eller mester skal selv sørge for, at der bliver fulgt op på det teoretiske. Hvis man er i tvivl om, hvorvidt kemien er der, har man stadig en gensidig prøveperiode de første måneder af ansættelsen, og den er man i sin gode ret til at bruge. Men hvis ellers kemien hænger sammen, og der er arbejde at tage fat på, så er det bare om at holde fast i sin lærling."

Har du lyst til at læse hele casen om Ivar, så kan du finde den sammen med [de andre cases her](#).

Mød en mester

Christine Gylvin, frisørmester og indehaver af Hair by Gylvin, har elever i Ny Mesterlære

Christine Gylvin er frisørmester og indehaver af frisørsalonen Hair by Gylvin i Hillerød. Hun har selv været i mesterlære og er stor fan af Ny Mesterlære, da hun synes, det er en fantastisk måde at blive lært op på.

Christine har haft frisørsalonen sammen med sin mand i ti år, og i løbet af den tid har hun haft ti Ny Mesterlære-elever oppe til svendeprøve. På nuværende tidspunkt er der 12 ansatte i salonen, heraf fire elever i Ny Mesterlære.

Her kan du læse, hvorfor Christine tager elever i Ny Mesterlære.

Hvilke fordele er der ved Ny Mesterlære?

"Som mester er du med til at forme dine elever. Man sender nogle dygtige frisører ud i verden, når man har haft dem i Ny Mesterlære. Jeg mener ikke, skolen kan lære dem, hvordan en hverdag ser ud i forretningen, men

det kan en mester. Mine elever laver ikke det samme, som de gør på skolen. I min salon lærer eleverne både at klippe og farve hår, farve bryn og vipper samt at sætte hår. Og så lærer de at yde ordentlig service overfor kunderne. Kundeservice er noget af det vigtigste i min salon, da hele mit koncept er luksus og velvære. Så kunden skal gå herfra med følelsen af at være blevet møg forkælet."

Hvilke råd har du til andre mestre?

"Man skal være opmærksom på, at det kræver overskud og tid at lære eleven op. Man skal være med på beatet. Og så vil jeg helt klart anbefale, at man venter med at tage eleven, til de er færdige med tiende klasse.

Man skal huske at se eleven an i prøvetiden, for fire år er lang tid med en elev, man ikke passer sammen med. Og man skal have modet til

at stoppe forløbet, hvis det ikke fungerer. Jeg har måttet sige farvel til nogle af mine elever, hvor det bare ikke spillede. Men lad mig understrege, at jeg har haft mange i Ny Mesterlære, og jeg har ikke fortrudt det et eneste sekund. Så jeg kan ikke forstå, at alle ikke bare tager elever ind. Ved at tage elever er vi jo også med til at udvikle vores fag."

Har du lyst til at læse hele casen om Christine, så kan du finde den sammen med [de andre cases her](#).

Sådan er Ny Mesterlære opbygget

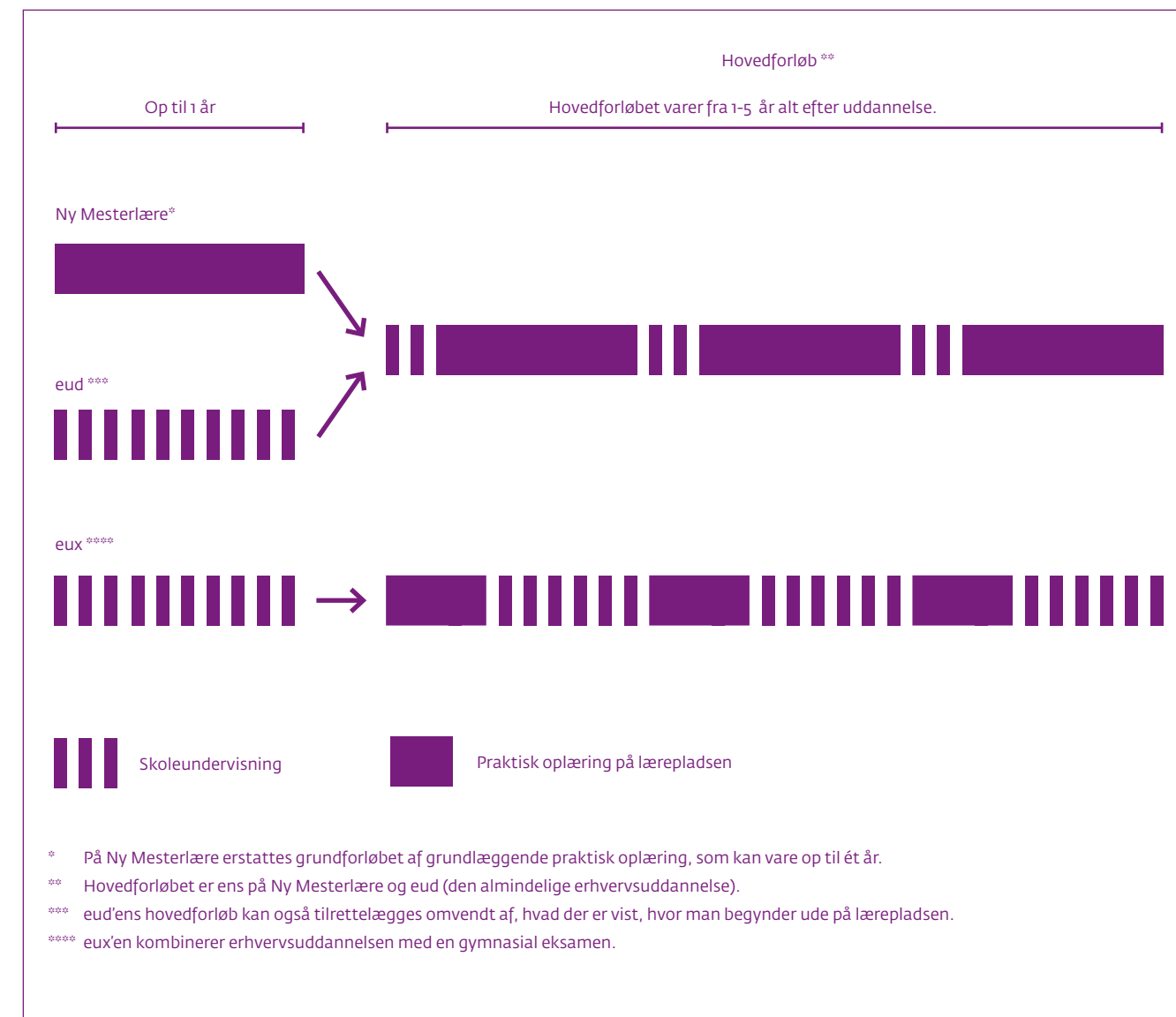
Med en elev i Ny Mesterlære har du eleven mere i virksomheden, men eleven skal stadigvæk på skolebænken.

Ny Mesterlære har meget mere praktisk oplæring end både den almindelige erhvervsuddannelse, eud, og den mere teoretiske eux, der kombinerer erhvervsuddannelsen med en gymnasial eksamen.

I Ny Mesterlære erstatter den indledende praktiske oplæring i virksomheden grundforløbet på en

erhvervsskole i en eud/eux, og den varer indtil et år. Men eleven opnår de samme kompetencer, og uddannelsen varer lige så lang tid, som hvis lærlingen tog den almindelige eud.

Herudover består uddannelsen også efterfølgende af et hovedforløb. Hovedforløbet kan vare fra 1-5 år, alt efter hvilken erhvervsuddannelse lærlingen har valgt. Hovedforløbet veksler mellem skoleophold og praktik og ligner opbygningen på den almindelige erhvervsuddannelse, eud.

Hvad skal eleven bestå af fag?

I modsætning til den almindelige eud er der ikke adgangskrav for at komme i gang med den første del af en erhvervsuddannelse i Ny Mesterlære. Når uddannelsesaftalen er underskrevet, er eleven under uddannelse og sikret ret til optag på en erhvervsskole. Inden eleven efter godkendt praktisk oplæring kan komme videre på hovedforløbet, kan der være enkelte faglige overgangskrav.

Elever i Ny Mesterlære kan dog optages til skoleundervisning i hovedforløbet uden at have opfyldt alle overgangskravene forinden. Eleven kan eventuelt få forlænget første skoleperiode i hovedforløbet eller blive indkaldt til et særligt skoleophold mellem afslutningen af den grundlæggende praktiske oplæring og begyndelsen af første skoleperiode i hovedforløbet, så alle overgangskrav kan blive opfyldt.

Hvilke overgangskrav der skal bestå afhænger af, hvilken uddannelse eleven tager. Fx skal lærlingene på tømreruddannelsen have bestået matematik og teknologi på F-niveau, før de kan starte på hovedforløbet, og andre fag har andre særlige krav.

Det første års grundlæggende praktiske oplæring afsluttes med en samlet vurdering af lærlingens kompetencer, bl.a. en praktisk prøve, for at vurdere, om lærlingen er klar til at begynde på hovedforløbet. Den praktiske prøve indgår med stor vægt i kompetencevurderingen, der afgør, om lærlingen er godkendt til at fortsætte på hovedforløbet. Som mester har du stor indflydelse på, hvad den praktiske prøve indeholder, da den tager udgangspunkt i, hvad lærlingen har arbejdet med i din virksomhed.

Læs mere om de forskellige erhvervsuddannelser samt de konkrete krav til hovedforløbene på [UddannelsesGuiden](#).

Overgangskravene er også beskrevet i den enkelte uddannelsesbekendtgørelse.

Din rolle i Ny Mesterlære

Som mester for en elev i Ny Mesterlære er det vigtigt, at du har en god kommunikation samt et godt og tæt samarbejde med kontaktlæreren på erhvervsskolen. I skal sammen med eleven blive enige om de konkrete detaljer i uddannelsesplanen samt i den praktiske prøve efter grundforløbet. Detaljerne, såsom kontaktpersoner, kompetencemål, fag, tidsplan for undervisning mm., skriver I ind i elevens personlige uddannelsesplan, så man kan se, hvad eleven skal lære praktisk og teoretisk. Det er vigtigt, at du løbende holder øje med, om eleven faktisk får lært det nødvendige i praktikken i din virksomhed.

Spørgsmål og svar

Her kan du finde svar på nogle af de mest stillede spørgsmål om Ny Mesterlære.

Skal jeg betale løn, når eleven er på skole?

Du betaler lærlingeløn fra den første dag, men i de perioder, hvor eleven er på skole, kan du få befodrings-tilskud og lønrefusion via AUB (Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag).

Hvad gør jeg, hvis jeg vil opsige aftalen med eleven?

Indenfor de første tre måneders prøvetid kan både du og eleven frit opsige aftalen. Herefter er aftalen uopsigelig, med mindre den misligholdes groft af en af parterne, eller at I i fællesskab bliver enige om at opsige den.

Hvor finder jeg en elev?

Efterspørgslen på elever varierer fra branche til branche, men der er som regel rift om lærepladserne, og mange elever ønsker en læreplads. Så du har gode muligheder for at finde en elev. Brug evt. [Praktikpladsen.dk](#) eller tag kontakt til en erhvervsskole, hvis du mangler en elev.

I brancher hvor der mangler elever, kan det være en fordel at kunne tilbyde eleven en læreplads og løn fra dag et fremfor at afvente, at de har været på skolebænken først.

Skal min elev på skolebænken?

Den grundlæggende praktiske oplæring foregår hovedsageligt i din virksomhed, men der kan være behov for supplerende undervisning eller indlagt kortere skoleperioder, da eleven skal indfri en række krav for at kunne fortsætte på hovedforløbet. Hovedforløbet er identisk med den almindelig erhvervsuddannelse, eud, og veksler gennem resten af uddannelsen mellem skoleforløb og praktik i din virksomhed.

Hvor mange timer om ugen har jeg eleven i virksomheden?

Eleven ansættes på fuld tid i henhold til den gældende overenskomst.

Er elever i Ny Mesterlære dygtigere end elever fra den almindelige erhvervsuddannelse, eud?

Hvor dygtig eleven bliver, afhænger både af hvor dygtig virksomheden er til at lære fra sig og elevens egne kompetencer. Mange af de elever, der går i Ny Mesterlære, lærer bedre ved at udføre praktiske opgaver frem for teoretiske og ønsker derfor en mere praktisk og erhvervsnær start på erhvervsuddannelsen. Den grundlæggende oplæring inden uddannelsens hovedforløb foregår i virksomheden under Ny Mesterlære, og på en erhvervsskole under en eud, og det er den eneste formelle forskel på uddannelserne. Eleven skal have de samme erhvervskompetencer, når han/hun er færdigudlært.

Hvor længe har man ansvaret for eleven?

Som mester har du det juridiske, økonomiske og uddannelsesmæssige ansvar for eleven i hele aftaleperioden. Uddannelsesaftalen omfatter som udgangspunkt hele praktik- og skoleforløbet. Alt efter hvilken uddannelse, trin, specialer og valgfag eleven vælger, kan uddannelsens samlede længde vare fra 1-5 år.

Gælder der særlige regler for elever på 25 år og opefter?

Erhvervsuddannelse for voksne (Euv) er rettet mod elever på 25 år og derover. Det er et målrettet uddannelsesforløb, hvor eleven opnår kompetencer på erhvervsuddannelsesniveau. Euv tilrettelægges efter elevens eventuelle erhvervs erfaring og forudgående uddannelse. Læs mere om Euv på [Undervisningsministeriets hjemmeside](#).

Sådan bliver du mester for en elev i Ny Mesterlære

Kunne du tænke dig at tage en elev i Ny Mesterlære, så kontakt din lokale erhvervsskole.

Før du kan begynde med at tage elever i Ny Mesterlære, skal du være godkendt som praktiksted. Hvis din virksomhed ikke allerede er godkendt, kan den lokale erhvervsskole hjælpe dig med det.

Er du på jagt efter en elev?

I de fleste brancher er der mangel på lærepladser, så det burde være relativt nemt at finde en elev. Du kan evt. henvende dig til din lokale erhvervsskole, der kan hjælpe med at finde en elev. Du kan også selv søge efter en elev på Praktikpladsen.dk, hvor du selv kan oprette en annonce og skrive dine ønsker til den kommende elev.

Har du en elev, der vil i Ny Mesterlære?

Er du godkendt som praktiksted, og har du en elev på hånden, så kontakt din lokale erhvervsskole. Så kan I få uddannelsesaftalen og ansættelseskontrakten med eleven på plads og derefter udarbejde en uddannelsesplan.

Du finder din [lokale erhvervsskole her](#).

Det er vigtigt, at I passer godt sammen

Er du på udkig efter en elev, skal du være opmærksom på, om I passer sammen. Som mester kan du op-sige aftalen i prøveperioden, som er de første tre måneder af ansættelsen, men derefter er aftalen som udgangspunkt uopsigelig og varer, til eleven er færdiguddannet. Så det er vigtigt, at du har en god mavefornemmelse, og at I arbejder godt sammen. Det er også vigtigt, at du arbejder godt sammen med kontaktpersonen fra erhvervsskolen, da I skal samarbejde for at udarbejde uddannelsesplanen og den praktiske prøve efter det første år.

Særligt om elever på 25 år og op

Har du en potentiel elev på hånden, der er 25 år eller derover, kan du tage ham eller hende i Ny Mesterlære under Euv-ordningen.

Euv står for Erhvervsuddannelse for voksne og er rettet mod elever på 25 og derover. Det er et målrettet uddannelsesforløb, hvor eleven opnår kompetencer på erhvervsuddannelsesniveau. Euv tilrettelægges efter elevens eventuelle erhvervserfaring og forudgående uddannelse. Læs mere om Euv på [Undervisningsministeriets hjemmeside](#).

Vil du vide mere?

Vil du vide mere om Ny Mesterlære, så kontakt din lokale erhvervsskole. Du finder [din lokale erhvervsskole her](#)

Du kan også læse flere cases, se film og finde pjecer om Ny Mesterlære [her på siden](#).